

Ympäristövaikutusten yhteistarkkailuohjelman hyväksyminen

Asia

Fortum Waste Solutions Oy:n Riihimäen laitosalueen ja Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristövaikutusten yhteistarkkailuohjelman hyväksyminen

Hakija

Fortum Waste Solutions Oy
PL 181
11101 Riihimäki
Y-tunnus 0350017-4

Toimintojen kuvaus, niitä koskevat ympäristöluvat ja tarkkailuvelvoitteet

Fortum Waste Solutions Oy:n Riihimäen laitosalue sijaitsee Riihimäen kaupungin itäisimmässä osassa kantatien 54 eteläpuolella, lähellä Hausjärven kunnan rajaa. Laitoksen käyntiosoite on Kuulojankatu 1, Riihimäki. Ekokem Oy aloitti vaarallisen jätteen käsittelyn laitoksella 1984. Nykyään noin 28 hehtaarin laitosalueella tehdään seuraavia vaarallisen jätteen käsittelytoimintoja: vaarallisen jätteen vastaanotto ja välivarastointi, vaarallisen jätteen poltto korkean lämpötilan polttolinjalla (PL 1), haihdutuslaitos sekä fysikaalis-kemiallinen käsittelylaitos, jonka yhteydessä toimii loisteputkien käsittelylaitos. Laitosalueen hule- ja prosessivesiä käsitellään laitosalueen omalla vesien käsittelylaitoksella ennen viemäriin johtamista. Lisäksi laitosalueella sijaitsee kaksi jätteenpolttolaitosta (jätevoimalat 1 ja 2), joilla poltetaan kiinteitä ja nestemäisiä vaarallisia jätteitä, syntypaikkalajiteltua yhdyskuntajätettä ja erilaisia teollisuusjätteitä. Ekojalostamolla käsitellään syntypaikkalajiteltua kotitalousjätettä sekä vaarattomia kaupan ja teollisuuden jätteitä. Muovijalostamolla jalostetaan uusioraaka-ainetta erilliskerätystä muovijätteestä. Lisäksi laitosalueella sijaitsee mm. toimistorakennuksia, pääportin konttorirakennus, erilaisia varasto-, tarvike- ja huoltorakennuksia sekä Fortumin laboratoriot. Laitosalueella on myös suljettu vaarallisen jätteen kaatopaikka, jolla on osin lopullinen peittorakenne ja osin väliaikainen peitto.

Riihimäen laitosalueen itäpuolella Hausjärven kunnan alueella osoitteessa Kuulojankatu 2 toimii Fortumin Hausjärven materiaalikeskus, jonka toiminta on aloitettu vuonna 2002. Materiaalikeskuksessa vastaanotetaan, välivarastoidaan ja käsitellään erilaisia tavanomaisia ja vaarallisiksi luokiteltuja jätejakeita, mm. pilaantuneita maa-aineksia, lietteitä ja vesiä, voimalaitosten ja jätteenpolton tuhkia ja kuonia, yhdyskuntien, kaupan ja teollisuuden jätteitä sekä rakennus- ja purkujätteitä.

Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristöluvan mukainen kokonaispinta-ala on noin 19 hehtaaria, josta tällä hetkellä rakennettu ja käytössä on noin

13.7.2022

HAMELY/1235/2015
HAMELY/1236/2015

9,65 ha. Keskuksen kaakkoispuolella toimii Gasum Oy:n biokaasulaitos, jonka toiminnalle on oma ympäristölupansa.

Fortum Waste Solutions Oy:n Riihimäen laitosalueen ympäristövaikutusten tarkkailuvelvoitteet perustuvat tällä hetkellä seuraaviin Etelä-Suomen aluehallintoviraston antamiin ympäristölupiin: vaarallisen jätteen käsittelylaitos ESAVI/19164/2020 (10.6.2021), vaarallisen jätteen ja jätteen polttolaitokset ESAVI/3972/2021 (17.12.2021). Vaarallisen jätteen kaatopaikkaa koskee Hämeen ympäristökeskuksen antama ympäristölupapäätös HAM-2004-Y-443-111 (31.10.2007).

Hausjärven materiaalikeskuksen tarkkailuvelvoitteet perustuvat Etelä-Suomen aluehallintoviraston antamaan ympäristölupaansa ESAVI/1787/2020 (18.12.2020).

Fortumin Riihimäen laitosalueen ja Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan yhteistarkkailuna. Edellinen yhteistarkkailusuunnitelma on laadittu 31.12.2016 ja Hämeen ELY-keskus on hyväksynyt suunnitelman 16.6.2016 (HAMELY/1235/2015 ja HAMELY/1236/2015). Aiempaa ohjelmaa on tarpeen muuttaa laitosten uusien ympäristölupien mukaiseksi.

Asian vireille tulo

Fortum Waste Solutions Oy on toimittanut ympäristövaikutusten yhteistarkkailuohjelman ehdotuksen Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) hyväksyttäväksi 11.10.2021. Tarkkailuohjelman kartoja on päivitetty 22.11.2021.

Hämeen ELY-keskuksen toimivalta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston antamissa ympäristölupapäätöksissä ESAVI/19164/2020 (10.6.2021) ja ESAVI/3972/2021 (17.12.2021) on todettu, että yhteistarkkailuohjelman hyväksyy Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristölupapäätöksessä ESAVI/1787/2020 (18.12.2020) on todettu, että valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa tai tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

Ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaan lupaviranomainen tai 64 §:n mukaisen suunnitelman hyväksynyt viranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä tai hyväksymäänsä suunnitelmaa. Hämeen ELY-keskus on hyväksynyt aiemman laitosten ympäristövaikutusten yhteistarkkailuohjelman 16.6.2016.

Tarkkailuohjelman sisältö

Ympäristövaikutusten tarkkailuohjelmaa on muutettu laitosalueiden uusien

13.7.2022

HAMELY/1235/2015
HAMELY/1236/2015

lupapäätösten mukaisesti. Ympäristövaikutusten tarkkailuohjelma sisältää aiemman tarkkailuohjelman tavoin pinta- ja pohjavesien tarkkailun (omavalvonta sekä ulkopuolisen toimijan tekemä tarkkailu), sedimenttitarkkailun, Myllysenojan ekologisen tilan tarkkailun, humus- ja maaperätutkimuksen sekä bioindikaattoritarkkailun.

Alueella toimivien laitosten käyttö- ja päästötarkkailua sekä viemäroittävien jätevesien tarkkailua toteutetaan erillisten suunnitelmien mukaisesti. Hausjärven materiaalikeskuksen tarkkailutuloksia raportoidaan lisäksi yhteistyössä Gasum Oyj:n biokaasulaitoksen kanssa.

Yhteistarkkailuohjelman ehdotus on tämän päätöksen liitteenä.

Aiempaan tarkkailuohjelmaan verrattuna ohjelmaan on tehty seuraavat muutokset, jotka on jo hyväksytty edellä mainituissa ympäristölupapäätöksissä:

- Riihimäen laitoksen pintavesitarkkailua on harvennettu neljästä kahteen kertaan vuodessa. Näytteistä analysoitavat parametrit pidetään ennallaan.
- Pohjaveden omavalvontana tehdyn tarkkailun tarkkailutiheyttä on harvennettu kuudesta neljään kertaan vuodessa.
- Bioindikaattoritarkkailusta näytealoista 9 ja 37 toinen esitetään poistettavaksi. Maastotarkastelun perusteella näyteala 9 poistetaan tarkkailusta ja tarkkailua jatketaan näytealalla 37. Myös näytealoista 20 ja 28 toinen esitetään poistettavaksi tarkkailusta. Maastotarkastelun perusteella näyteala 20 poistetaan tarkkailusta ja tarkkailua jatketaan näytealalla 28. Näytealojen 29, 30, 31 tarkkailutuloksissa ei ole havaittu merkittäviä eroja taustapisteiden vertailupitoisuuksiin. Näytealat on poistettu tarkkailusta. Bioindikaattoritarkkailun tarkkailutiheyttä on muutettu siten, että Riihimäen ja Hausjärven laitosalueiden muodostamaa kokonaisuutta lähimpien näytealojen 11, 19, 37 sekä 32 ja 33 tarkkailua jatketaan kerran vuodessa, muiden näytealojen osalta tarkkailutiheyttä on harvennettu joka 3. vuosi tehtäväksi.
- Hausjärven laitoksen pintavesien omavalvontana tehtävää tarkkailua havaintopisteistä Oja A, M1A, M1, M2 ja M3 sekä Oja 2 ja viivästysaltaasta lähtevä vesi on harvennettu neljästä kahteen kertaan vuodessa heinä-elokuussa sekä tammi-helmikuussa tehtäväksi. Havaintopiste M5 on poistettu omavalvontatarkkailusta.
- Pintavesien ulkopuolisen tarkkailun tarkkailutiheyttä pisteistä Oja 2 ja viivästysaltaasta lähtevä vesi sekä pisteistä Oja A ja M1A on harvennettu kolmesta kahteen kertaan vuodessa tehtäväksi. Pintavesitarkkailua tehdään edellisten lisäksi havaintopisteistä M1, M2 ja M6 (ent. M1, M2 ja M5) silloin, kun Hausjärven materiaalikeskuksen käsitellyt jätevedet johdetaan viemäriin. Kun

13.7.2022

HAMELY/1235/2015
HAMELY/1236/2015

käsiteltyjä vesiä johdetaan Myllysenojaan, tehdään pintavesien tarkkailua lisäksi pisteistä M3, M6 ja M5. Tarkkailupiste M4 on poistettu pintavesitarkkailusta.

- Sedimenttitarkkailu pisteestä M5 aloitetaan vasta, kun käsiteltyjen jätevesien johtaminen Myllysenojaan aloitetaan. Ensimmäinen sedimenttinäyte otetaan ennen jätevesien johtamisen aloittamista. Tarkkailupiste M4 poistetaan tarkkailusta.
- Pohjavesien tarkkailua talousvesikaivosta K2114 on harvennettu kahdesta kerrasta yhteen kertaan vuodessa (huhti-toukokuussa) tehtäväksi. Omavalvontatarkkailua on harvennettu neljästä kahteen kertaan vuodessa (heinä-elokuu ja tammi-helmikuu) tehtäväksi.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt Riihimäen laitosalueen lupapäätöksissä hyväksytystä poiketen, että pohjavesiputket 923 ja JHp 5005 poistetaan tarkkailuohjelmasta. Pohjavesiputki 923 on rikkoutunut, mutta sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee pohjavesiputki 303A, joten putken 923 poistaminen tarkkailusta ei varsinaisesti vaikuta tarkkailun kattavuuteen. Tarkkailuputki JHp 5005 on kuulunut tarkkailukierrokseen yhdeksän vuotta, mutta siitä ei tänä aikana ole saatu kertaakaan näytettä.

Lisäksi toiminnanharjoittaja on esittänyt, että väri mitataan jatkossa vain pisteistä PUO1 ja PUO4. Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristölupapäätöksessä hyväksynyt vaikutustarkkailuohjelman mukaan väri analysoidaan Hausjärven laitoksen ulkopuolisessa näytteenotossa sekä pintavesi- että pohjavesitarkkailussa. Hausjärven materiaalikeskuksen lupapäätöksessä on lisäksi todettu, että pisteen M6 näytteenotto on tehtävä samana päivänä kuin Myllysenojaan purettavien vesien päästötarkkailu. Esitetyn tarkkailuohjelman liitteessä 2 ei tätä merkintää ole, mutta asia on mainittu tarkkailuohjelman tekstissä.

Asian käsittely

Yhteistarkkailuohjelman ehdotuksesta ei ole julkisesti kuulutettu eikä pyydetty lausuntoja, sillä esitetty yhteistarkkailuohjelma noudattaa lähes kokonaisuudessaan jo ympäristölupapäätöksissä aiemmin hyväksytyä vaikutustarkkailua.

Hämeen ELY-keskuksen ratkaisu

Hämeen ELY-keskus hyväksyy Fortum Waste Solutions Oy:n Riihimäen vaarallisen jätteen käsittelylaitoksen, jätteen ja vaarallisen jätteen polttolaitosten sekä Hausjärven materiaalikeskuksen ympäristövaikutusten yhteistarkkailuohjelman siten täydennettynä, että Hausjärven materiaalikeskuksen pinta- pohjaveden tarkkailupisteiden ulkopuoliseen näytteenottoon tulee lisätä värin analysointi. Tarkkailuohjelman liitteeseen 2, jossa on kuvattu Hausjärven materiaalikeskuksen pintavesinäytteiden ulkopuolista näytteenottoa, tulee lisätä pisteen M6 kohdalle tieto, että

13.7.2022

HAMELY/1235/2015
HAMELY/1236/2015

pisteen näytteenotto on tehtävä samana päivänä kuin Myllysenojaan purettavien vesien päästötarkkailu.

Edellä esitetyllä tavalla täydennetty tarkkailuohjelma liitteineen tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle sekä Riihimäen kaupungin ja Hausjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille 31.8.2022 mennessä.

Tämän päätöksen mukaisesti täydennettyä ja muutettua tarkkailuohjelmaa on noudatettava 1.1.2023 alkaen.

Perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että tarkkailuohjelma päätöksen mukaisesti täydennettynä vastaa ympäristöluvissa määrättyjä tarkkailuvelvoitteita ja antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot toimintojen vaikutuksista ympäristöön.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Sitä voidaan muuttaa viran puolesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen tai YSL 186 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 64 §, 65 §, 96 §, 192 §, 200 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökset ESAVI/19164/2020 (10.6.2021), ESAVI/3972/2021 (17.12.202) ja ESAVI/1787/2020 (18.12.2020).

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista 2021 (1272/2020)

Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 550 €.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksun määräytymisperuste on valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020) ja sen liitteenä oleva maksutaulukko. Tarkkailusuunnitelman käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 10 tuntia.

13.7.2022

HAMELY/1235/2015
HAMELY/1236/2015**Päätöksen toimittaminen**Päätös

Fortum Waste Solutions Oy, Riihimäen laitos ja Hausjärven materiaalikeskus

Tiedoksi

Riihimäen kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen
Riihimäen kaupunki, terveydensuojeluviranomainen
Hausjärven kunta, ympäristönsuojeluviranomainen
Hausjärven kunta, terveydensuojeluviranomainen

Päätöksestä tiedottaminen

Hämeen ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Hämeen ELY-keskuksen verkkosivuilla. Tieto päätöksestä julkaistaan myös Riihimäen kaupungin ja Hausjärven kunnan verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua **Etelä-Suomen aluehallintovirastolta** 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt valvontapäällikkö Sinikka Koikkalainen ja ratkaissut yksikön päällikkö Annu Tulonen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje
Esitys tarkkailuohjelmaksi

Tämä asiakirja HAMELY/1235/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1235/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Koikkalainen Sinikka 13.07.2022 14:23

Ratkaisija Tulonen Annu 13.07.2022 14:24